

25.06.2025.

Informācija plašsaziņas līdzekļiem

Ceļvedis tradicionālās kultūras bagātību medniekiem

Ja ligošana latviskā garā šogad kādam ir gājusi secen, nekas nav nokavēts. Šonedēļ Latvijā notiek starptautiskais folkloras festivāls “Baltica”, taču tas nav pasākums tikai folkloras lietpratējiem šaurā lokā, kā varētu sākotnēji šķist. Starp 35 dažādiem pasākumiem Rīgā, Siguldas novadā un Daugavpilī no 26. līdz 29. jūnijam ikviens var atrast ko sirdij tīkamu, lai izbaudītu mūsu bagāto kultūru krāšņi un lustīgi.

Šogad festivāla galvenā tēma ir valoda, un tāpēc pasākumos varēs dzirdēt mūsu valodu visā tās dažādībā. Skanēs lībiešu un latgaliešu valodas, sēļu, malēniešu un piebaldzēnu mēles, šķilsies popiņu, puziš' un Rucavas runāšana, pašu rīdzinieku un citu Latvijas vietu valodas stāsti, ļaujoties gan mīļām dzēlībām, gan humora dzirkstij un arī pa kādai skumjai notij. Savukārt vakaros, rietot saulei, notiks sadziedāšanās un danči, pēc kādiem ilgojas ikviens, kam latviskums dziļi sirdī.

Ielūkojies amatnieku un mājažotāju tirdziņā Rātslaukumā

Visiem tiem, kam sirdij īpaši tuvi ir īsti, rokām darināti amatnieku izstrādājumi, vēlme satikt tradicionālo rotu, instrumentu un priekšmetu meistarus vai piedzīvot gadatirgus sajūtu ar īstenu andelēšanos, iesakām apmeklēt festivāla amatnieku un mājažotāju tirdziņu Rātslaukumā piektdien, 27. jūnijā, no plkst 11.00 līdz 19.00. Līdztekus tirdziņam, laukumā visas dienas garumā noritēs folkloras kopu dienas koncerts “Pāri skan” un nemateriālā kultūras mantojuma vērtību demonstrējumi, piemēram, iespēja iemācīties puzuru darināšanu, ielūkoties rakstaino cimdu adīšanas un Zemgales rakstaino brunču aušanas prasmēs.

Dzirdi un pamēģini dažādo latviešu valodas skanējumu

Festivāla laikā, 27. jūnijā, valodas darbnīcās, kas notiks Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā, būs reta iespēja vienas dienas laikā izzināt, dzirdēt un pašiem pamēģināt dažādu valodu skanējumu, iepazīstot lībiešu valodu un apjaušot arī latviešu valodas bagātību. Plkst. 11.00 notiks skanīga latgaliešu valodas darbnīca ar folkloras kopu “Ceidari”, plkst. 12.00 iespēja uzzināt vairāk par lībiešu valodu ar Lelū Stalti, plkst. 13.00 sadzirdēt sēļu valodas smukumus varēs kopā ar Andu Svarāni un folkloras kopu “Krāce”, bet plkst. 14.00 tiks cilāts Rucavas valodas mantojums un varēs ieklausīties tā skanēšanā mūsdienās.

Piedzīvo “Diždažādu” koncertu, dančus un sirsnīgu sadziedāšanos pilsētas sirdī

Īpaša lustēšanās un svinības gaidāmas festivāla atklāšanas koncertā “Diždažādi” 27. jūnijā Festivāla laukumā (laukums pie KTMC “Ritums”, Mazā Jauniela 5) plkst. 19.00–21.00, kurā piedalīsies teju 30 folkloras kopas, kapelas un ansambļi, kā arī pārsteigs trīs skatuves, dziedāšana pie gariem galdiem un sparīga polkas dancošana. Koncerta režisore ir grupas “Tautumeitas” dalībniece un līdere Asnate Rancāne, tāpēc viņa noteikti pārsteigs skatītājus ar krāšņu koncertu. Savukārt no 22.00 turpat Rātslaukumā turpināsies danči un sadziedāšanās.

Vēro svētku gājienu, kas visies kā “valodas pīne” Rīgā

Īpašu svētku sajūtu Rīgas ielās būs iespēja notvert svētku gājiena laikā. Greznojušies tautas tērpos un ziedu vainagos, visu 249 folkloras kopu pārstāvji, vairāk nekā 3000 dalībnieki, vienosies tradicionālā gājienā caur galvaspilsētas ielām. Gājiena maršruts: Doma laukums – Smilšu iela – Zigfrīda Annas Meirovica bulvāris – Brīvības laukums – Kaļķu iela – Rātslaukums (Jaunā iela). Šoreiz gājiena dalībnieki nebūs izkārtoti pa novadiem, bet vienotā “valodas pīnē”, lai izceltu Latvijas un mūsu viesu valodu, rakstu, skaņu, krāsu bagātību.

Dodies ceļā ar muzikālo vilcienu uz Siguldu vai Daugavpili

Ja šīs nedēļas brīvdienas esat iecerējuši pavadīt ārpus galvaspilsētas, bet ir vēlēšanās baudīt festivāla norises, sestdien ir lieliska iespēja apvienot abus un doties īpašos “Vivi” muzikālajos reisos Siguldas un Daugavpils virzienā no Rīgas dzelzceļa stacijas. Ar īpaši sarūpētām muzikālajām programmām un dažādiem tradicionālajiem mūzikas instrumentiem reisos muzicēs sešas folkloras kopas no visiem Latvijas novadiem. Šī ir īpaša iespēja netradicionālā veidā saklausīt un piedzīvot novadu dažādību, krāšņumu un bagātīgo valodas skanējumu. Uz Siguldu muzikālais vilciens sestdien aties plkst 10.56, bet uz Daugavpili – plkst 16.29.

Dižkoncertā svini Dainu kalnam 40

Sestdien, 28. jūnijā, ar dižu skanēšanu festivāls piepildīs arī Turaidas muzejrezervātu, kurā šogad tiek svinēta Dainu kalna 40. gadadiena. Interesentiem būs iespēja apskatīt varenos akmens blukus, kas pārtapuši latviešu tautasdziesmām un latviskajai dzīvesziņai veltītās skulptūrās, un dzirdēt festivāla dižkoncertu, kurā sevišķi tiks godināta lībiešu folklorā.

Piedzīvo Pīterdīnu Daugavpilī

Ja nu kāds nepaspēja nosvinēt Jāņus, svētku laika prieku vēl var paspēt noķert līdz pat Pēteriem! Braša svētku svinēšana 29. jūnijā būs festivāla norisēs Daugavpilī. Pēterdienā, kuru Latgalē sauc arī Pīterdīna, Petrīne un Petrīka, senākos laikos atturējās no fiziskiem darbiem, Latgales baznīcās notika garās *atlaidu* mises, bet pēc tām ļaudis lustēja *opluotu* tirgos un zaļumballēs, lika galdā ķimeņu sieru un maizītes, vāzes ar pļavu puķēm. Tas viss būs Petrīnē Daugavpilī – dziesmu brīdis baznīcā, satikšanās prieks, danči un lustes, koncerti, gardumi, ziedi un tirgus, bet dienas izskaņā krāšņs festivāla noslēguma koncerts “Dzeivuo volūda”.

Festivāla programma pieejama festivalbaltica.lv un lnkc.gov.lv. Pasākuma norises apmeklētājiem būs bez maksas, savukārt Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā un Turaidas muzejrezervātā – ar attiecīgā muzeja ieejas biļeti.

Par festivālu “Baltica”

Starptautiskais folkloras festivāls “Baltica” notiek kopš 1987. gada katru reizi citā Baltijas valstī, pulcējot folkloras kopas un etnogrāfiskās ansambļus, kapelas un folkloras deju kopas, amatniekus, stāstniekus un citus dzīvās kultūras mantojuma glabātājus no visām trim Baltijas valstīm. Šī gada festivāla rīkotāji ir Latvijas Nacionālais kultūras centrs sadarbībā ar Rīgas valstspilsētas pašvaldību, Daugavpils valstspilsētas pašvaldību, Siguldas novada pašvaldību un īpaši aizsargājamo kultūras pieminekli Turaidas muzejrezervātu, biedrību “Kultūrtelpa Dabā” un latgaliešu kultūras kustību “Volūda”. Atbalsta Kultūras ministrija, Valsts kultūrkapitāla fonds un Siguldas novada pašvaldība; SIA “Pure Chocolate”. Informatīvi atbalsta Latvijas Sabiedriskais medijs. Festivāla jaunumiem var sekot līdzī tā sociālo tīklu lapās [Facebook](https://www.facebook.com/balticafestival) un [Instagram](https://www.instagram.com/balticafestival).